

FOTO: RENÉ GERRITSEN KUNST & ONDERZOEKSFOTOGRAFIE

EXPO CONCORDIA

DE KERKMEESTERS VAN DE SINT-JORISKERK

De tentoonstelling CONCORDIA vertelt het verhaal van goed bestuur, tolerantie in geloof en onderlinge vriendschap. De expositie laat ook zien waarom dit schilderij zo belangrijk is en waarom het hoognodig gerestaureerd moet worden.

VAN 10 MEI T/M 28 JUNI 2025 | 11.00 - 17.00 UUR
SINT-JORISKERK, HOF 1, AMERSFOORT

OPEN VAN DINSDAG
T/M ZATERDAG

Enige Amersfoortse regentenportret

Uniek én dringend aan restauratie toe

Concordia Het schilderij *De Kerkmeesters van de Sint-Joriskerk (1657)* van Gerrit van Stellingwerff laat de tolerantie in geloof zien in het derde kwart van de zeventiende eeuw: een remonstrant, twee katholieken en gereformeerden in één bestuur achter één tafel. Hun motto CONCORDIA - eensgezindheid - staat geschreven op de kop van het boek dat rechts op tafel ligt. Dit is het enige tot op heden bekende zeventiende-eeuwse portret waarop een college van kerkmeesters staat afgebeeld. Op het uitzonderlijk brede schilderij - meer dan vier meter - zijn tien heren afgebeeld, zittend aan een tafel met een tafelkleed met daarop Sint Joris en de draak, beschermheilige van de kerk én van de stad Amersfoort. We zien hier het College van Kerkmeesters met de toenmalige schout jonkheer Bartholomeus van Panhuys (vijfde van links) op een belangrijk en serieus moment. Van Panhuys controleert namens het stadsbestuur de (rekening)boeken van de Kerkmeesters. Het College van Kerkmeesters - tegenwoordig zouden we hen facility managers noemen - was verantwoordelijk voor het beheer van het exterieur en het interieur van de

Zilveren stempel van het grootzegel van Amersfoort met daarop nog Sint Joris (Museum Flehite, collectie Gemeente Amersfoort)

Sint-Joriskerk. Ze werden benoemd door de burgemeesters van de stad, maar mochten wel zelf nieuwe leden voordragen bij het stadsbestuur. Zo had het stadsbestuur invloed op het kerkbestuur maar het kerkbestuur had ook invloed op het stadsbestuur. Velen waren naast Kerkmeester ook lid van de Raad of Schepenen.

Een Amersfoortse schilder

Gerrit van Stellingwerff (1614 - ca.1659) is geboren en getogen in Amersfoort. In 1635 werd hij ingeschreven in het Naamboek van het Sint Lucasgilde in Amersfoort en mocht hij zich meesterschilder noemen. Van hem zijn in het totaal maar vier werken bewaard gebleven. Hij overleed al op 45-jarige leeftijd.

Gerrit van Stellingwerff - Vanitas, 1641 (Leuven Museum, Leuven)

Detail van Sint Joris te paard

Bijzondere details Van Stellingwerff schilderde de heren volgens de laatste mode: lang haar, kleine snorretjes en een sik. De kaplaars van de kerkmeester geheel rechts is zeer modieus, en ook ballonmouwen en klokant kragen verraden de status van de afgebeelde personen. Het kleurrijke tafelkleed met Sint Joris te paard is een opvallend detail.

De expositie CONCORDIA Wie waren deze kerkmeesters? In de expositie CONCORDIA duiken we in hun wereld. We komen dichtbij deze kerkmeesters, zien hun reglementen en handschriften, en ontdekken hoe ze bestuurden en leefden. Gebeurtenissen uit die tijd, zoals de vechtpartij van de katholieke jonker Everard Meyster met een van de kerkmeesters, worden belicht. Unieke archiefstukken worden getoond, zoals de opdracht voor het schilderij, resolutie- en rekeningenboeken, en objecten uit verschillende collecties (Archief Eemland, Hervormde Gemeente Amersfoort, Museum Flehite en particulieren). Zoals het Naamboek van het Sint Lucasgilde, de zegelring van Everard Meyster en de eikenhouten stadskist van

Eikenhouten stadskist van Amersfoort (Museum Flehite, collectie Gemeente Amersfoort)

Amersfoort. Een bijzondere animatiefilm brengt de afgebeelde heren zelfs tot leven. Dit is een unieke kans om deze periode uit de Amersfoortse geschiedenis te ervaren!

Uw steun is onmisbaar!

Door zonlicht, houtworm en waterschade is het schilderij *De Kerkmeesters* ernstig beschadigd en kan het niet worden tentoongesteld. Een kopie op ware grootte toont de bijzondere details. Restauratie is dringend nodig om verdere schade te voorkomen en het schilderij te behouden voor toekomstige generaties.

Detail waarop is te zien dat er houtworm in het spanraam heeft gezeten.

Bezoek de expositie en ervaar de geschiedenis!

Entree: €2 per persoon, kinderen tot 12 jaar gratis

Open van dinsdag t/m zaterdag (*Let op: bij verhuur is de expositie gesloten*)

Meer informatie: zie www.joriskerkamersfoort.nl

Stap in het verleden, ontdek de verhalen en help mee dit meesterwerk te behouden!

SOCIAAL CULTUREEL FONDS
VAN DE AMERSFOORTSE VERZEKERINGEN

HOE KUNT U BIJDAGEN AAN DE RESTAURATIE VAN HET SCHILDERIJ?

Wij hopen van harte dat u wilt helpen bij het behouden van dit bijzondere stuk erfgoed. Maak dan uw bijdrage over op rekeningnummer NL 27 INGB 0000 5727 07 t.n.v. Stichting Vrienden van de Sint-Joriskerk, onder vermelding van: donatie restauratie schilderij. NB. De Stichting Vrienden van de Sint-Joriskerk heeft de ANBI status: RSIN: 805777325.